

KSILUZĖS ĮTAKA SOJŲ PAŠARO, SOJŲ PUPELIŲ IR SOJŲ GRŪDŲ SAUSOSIOS MEDŽIAGOS IR BALTYMŲ VIRŠKINAMUMUI AVIŲ DIDŽIAJAME PRIESKRANDYJE

Pinar Sacaklı¹, Sakir Dogan Tuncer¹, Bekir Hakan Koksallı², Zehra Selcuk³, Bugra Genc³

¹*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Ankaros universitetas 06110, Diskapi, Ankara, Turkija*

tel. +90 (312) 317 0315/309; +90 (312) 318 1758; el. paštas: psacakli@ankara.edu.tr

²*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Adnan Menderes universitetas 09016, Isikli, Aydin, Turkija*

³*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Ondokuz Mayıs universitetas 55139, Kurupelit, Samsun, Turkija*

Santrauka. Atliktas tyrimas ksilozės įtakai sojų pašaro (SP), sojų pupelių (SPU) ir sojų pupelių grūdų (SPG) sausosios medžiagos ir baltymų virškinamumui avių didžiajame prieskrandyje nustatyti. Bandymas atliktas su keturiais suaugusiais (2 metų) Merinosų veislės aviniais, kuriems į didžiuosius prieskrandžius chirurginiu būdu implantuotos kaniulės. SP, SPU ir SG buvo plaunami vandeniu ir kaitinami (1 variantas). Po savaitės avinai buvo šeriami pašaru, paruoštu plaunant ir kaitinant su 2 proc. ksilozės (2 variantas), o dar po savaitės – šeriami pašarais, paruoštais plaunant ir kaitinant su 3 proc. ksilozės (3 variantas). Didžiojo prieskrandžio turinio mėginiai tyrimui buvo imami iš avių didžiuosiuose prieskrandžiuose implantuotų kaniulių.

Nustatyta, kad, SP papildžius 2 proc. ir 3 proc. ksilozės sausosios medžiagos (SM) ir pašarinių baltymų (PB), virškinamumas didžiajame prieskrandyje ženkliai pablogėjo ($p < 0,001$). Nors PB baltymų virškinamumas, papildžius SP 2 proc. ir 3 proc. ksiloze (37 proc. ir 41 proc.), nesiskyrė, tačiau buvo ženkliai blogesnis palyginti su SP, nepapildytu ksiloze (1 variantas). Nustatyta, kad SPU ir SPG, papildytų 2 proc. ksiloze (2 variantas), PB virškinamumas buvo atitinkamai 15,6 proc. ir 25 proc., o papildytų 3 proc. ksiloze – 25,8 proc. ir 28,3 proc. Tyrimai parodė, kad ksiloze papildytas SP yra geriau apsaugotas nuo PB virškinimo avių didžiajame prieskrandyje palyginti su SPU ir SPG pašariniais baltymais. Ištirta, kad, norint pabloginti PB virškinamumą avių didžiajame prieskrandyje, SP užtenka 2 proc. ksilozės priedo, o SPU ir SPG būtinas 3 proc. ksilozės priedas. Todėl, prieš šeriant smulkiuosius atrajotojus SPU ir SPG, dėl juose esančios didesnės aliejų koncentracijos palyginti su SP, rekomenduojama ilgiau plauti, kaitinti ir naudoti didesnės koncentracijos ksilozę pašarui papildyti.

Raktažodžiai: sojų pupelės, sojų pašaras, sojų pupelių grūdai, ksilozė, proteinų virškinamumas didžiajame prieskrandyje, avys.